

Sözleşme Türünün Belirlenmesi Aşamasında Yaşan Sorunlar

Uygulamada yaşanan en büyük problemlerden birisi de sözleşme türünün seçimidir. İhale öncesinde uygulama projelerinin tasarlanması imkânsız sayılabilecek yapım işlerinin (onarım ve güçlendirme gibi), Anahtar Teslimi Götürü Bedel sözleşme usulü kullanılarak gerçekleştirilmesinin zor olmasının yanında uygulamada yönetim ile müteahhit arasında hukuki anlaşmazlıklara neden olmaktadır.

Kamu İhale Kanununun uyulması gereken diğer kuralları içeren 62. maddesine göre “Uygulama projesi bulunan yapım işlerinde Anahtar Teslimi Götürü Bedel teklif alınmak suretiyle ihale yapılması zorunludur.

Ancak, doğal afetler nedeniyle uygulama projesi yapılması için yeterli süre bulunmayan yapım işlerinde, ön veya kesin proje ile işin yapımı sırasında, belli aşamalarda arazi ve zemin etütleri gerektirmesi nedeniyle ihaleden önce uygulama projesi yapılamayan, bina işleri hariç, yapım işlerinde ise kesin proje ile ihaleye çıkılabilir. Bu işlerin uygulama projesi yapılabilen kısımları için Anahtar Teslim Götürü Bedel, uygulama projesi yapılamayan kısımlarda ise her bir kalem, işin birim fiyat teklif almak suretiyle ihale yapılabilir [4734 Kamu İhale Kanunu, m. 62].”

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62. maddesi ile 2886 sayılı Devlet İhale Kanununda yaşanan problemler çözülmeye çalışılmıştır. Fakat 62. maddenin c bendinde ifade edilen “bina işleri hariç” cümlesi, “bina içinde yapılan her çeşit yapım işi anahtar Teslimi Götürü Bedel sözleşme usulü ile ihale edilmelidir” biçiminde düşünülmektedir. Bu durum ihale yapılmadan evvel yeterli uygulama projesinin yapılmasının mümkün olmadığı bina türü inşaatlarda geçerli olmamaktadır [4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, m. 62].

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun ikincil mevzuatı olan Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin, Yaklaşık Maliyet hesabına esas miktarların saptanması başlıklı 8. maddesinin uygulama projesi yapılamayan onarım işleri başlıklı “e” bendine göre; “Uygulama projesi yapılması mümkün olmayan onarım işlerinde, hazırlanan rölevelere dayalı olarak düzenlenen mahal listeleri ve metrajlara göre yaklaşık maliyet hesaplanır [Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği].” Bu maddede ifade edildiği gibi, uygulama projesinin yapılması imkânı olmayan onarım işleri bulunmaktadır.

Bu çeşit onarım işlemlerinin Anahtar Teslimi Götürü Bedelle İhale edilmesi kanunun özüne de terslik oluşturmaktadır.